BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 10 december 1986

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag

(IV/30.176 — The London Potato Futures Association Limited)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(87/46/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962, eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag (1), laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Spanje en Portugal, en met name op artikel 2,

Gezien de aanmelding en het verzoek om een negatieve verklaring betreffende de „Articles of Association" (statuten) en de Regulations (reglementen) van de London Potato Futures Association Limited, ingediend op 16 september 1980,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding (2) overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17,

Na raadpleging van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities,

Overwegende hetgeen volgt:

I. DE FEITEN

(1) De „London Potato Futures Association Limited" (LPFAL) is een van de vele goederenmarkten die in Londen gevestigd zijn. De goederenmarkten zijn zelfregulerende organisaties, geleid door bestuurscomités („Committees of Management") die door de leden uit eigen midden zijn gekozen en door secretariaten worden bijgestaan en die gebruik maken van bevoegdheden welke daaraan door de leden ervan in marktregelingen („market rule books") zijn toegekend. Hoewel de markten zelfregulerend zijn, is er een zekere mate van toezicht door de „Bank of England" en in toenemende mate controle op de leden door de „Association of Futures Brokers and Dealers Limited" (AFBD).

(2) De LPFAL heeft ten doel in Londen een termijnmarkt voor aardappels op te richten en te beheren. Een termijnmarkt stelt faciliteiten ter beschikking voor het sluiten van overeenkomsten voor de aankoop en verkoop van een goed dat op aangegeven tijdstippen in de toekomst moet worden geleverd. Termijnmarkten zijn voornamelijk ontwikkeld om diegenen die aan goederenhandel doen, tegen de risico's van ongunstige prijsbewegingen bescherming te bieden.

(3) De LPFAL stelt voor handel en prijsvorming een marktruimte („floor") ter beschikking, beslist over uiteenlopende technische vraagstukken zoals toelaatbare leveringsmaanden en condities voor standaardovereenkomsten en biedt clearings- en afwikkelingsfaciliteiten. De handel geschiedt op de „floor" waar de handelaren elkaar ontmoeten met offerten en biedingen in een stelsel dat als „open outcry" (open afroep) bekend staat.

(4) De Londense internationale termijnmarkten behoren tot de voornaamste markten die in de internationale goederenhandel worden gebruikt, en zij dragen bij tot de stabiliteit en de vlotte afwikkeling van de wereldhandel en tot de wereldprijsvorming. De relatieve omvang van de LPFAL ten opzichte van haar voornaamste concurrenten is hieronder weergegeven:

Jaarlijkse handelsvolumes in aardappels (in verhandelde ton) 1982-1985

Jaar	Londen (1)	New York (2)	Parijs/Rijssel (3)
1982	113 125		
1983	230 204		
1984	196 581	26 595	123 320
1985	116 819	16 903	294 240

(1) Deze gegevens hebben betrekking op de hieronder vermelde 40-ton-overeenkomst omdat de 10-ton-overeenkomst eerst in februari 1986 toepassing begon te krijgen.

(2) Eén partij is momenteel 50 000 lbs.

(3) Eén partij is momenteel 20 ton.

(5) Momenteel worden in het kader van de LPFAL twee overeenkomsten gesloten:

a) De aardappelovereenkomst betreffende een of meer partijen van 40 ton aardappelen in gesloten zakken van een variëteit, kwaliteit en conditie die in details zijn omschreven in „Rules" 8.04 en 8.04 A van de LPFAL-Reglementen voor leverantie vanuit een depot dat bij de LPFAL is geregistreerd en door de verkoper is aangewezen, op het vasteland van Groot-Brittannië.

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
(2) PB nr. C 251 van 8. 10. 1986, blz. 7.

b) Een overeenkomst voor afwikkeling in contanten voor een of meer partijen van 10 ton aardappels van het type dat de basis vormt van de wekelijkse gemiddelde af boerderijprijs van het aardappelafzetbestuur als in detail omschreven in „Rule" 12.04 van de LPFAL-Reglementen. Er zijn geen voorschriften voor de fysieke leverantie, maar overeenkomsten die bij het sluiten van de handel de laatste dag van de markt open blijven worden in contanten afgewikkeld volgens een procedure die is beschreven in „Rules" 12.05 en 12.06 van de LPFAL-Reglementen.

In de handelsregels is bepaald dat elk jaar de leveringsmaanden zijn: februari, april, mei en november, behalve in geval van aardappels waarvoor in contanten wordt betaald, waar elk jaar de leverantiemaanden zijn: juli, augustus en september.

(6) Alle op de LPFAL gesloten transacties moeten worden geregistreerd bij de „International Commodities Clearing House Limited" (ICCH), een onafhankelijke servicemaatschappij die de LPFAL clearings- en afwikkelingsfaciliteiten biedt. ICCH beschikt over een omvangrijk kapitaal en reserves en is voor 100 % eigendom van zes clearingbanken. De voornaamste taken van ICCH zijn het verzorgen van een „dagelijkse clearing" van alle transacties en het verschaffen van een waarborg voor de nakoming van contracten in overeenstemming met de LPFAL-Reglementen voor „clearing leden" in wier naam deze contracten zijn geregistreerd.

(7) Er zijn twee categorieën lidmaatschap bij de LPFAL. De eerste categorie bestaat uit leden met stemrecht, „floor members" genaamd, die het recht hebben om op de „floor" handel te drijven. De statuten bepalen dat het aantal „floor members" waarmee men de organisatie wil inschrijven, drie bedraagt, met mogelijkheid van uitbreiding. Het aantal „floor members" is onbeperkt. Het feitelijke aantal „floor members" bedraagt momenteel achttien. De tweede categorie leden omvat leden zonder stemrecht, „associate members" genaamd. Hun aantal is niet beperkt. Leden zonder stemrecht moeten alle overeenkomsten langs een „floor member" om sluiten.

(8) Volgens de criteria in de Statuten voor toelating van „floor members" moet een gegadigde voor het lidmaatschap aan bepaalde financiële vereisten voldoen. Een gedetailleerd overzicht van de criteria die ten tijde van de aanvrage gelden, kan bij de secretaris worden verkregen. Om „floor member" te worden moet de gegadigde het Comité aantonen dat hij actief belang stelt in de handel in aardappels en vanuit een behoorlijk gevestigd kantoor in Londen zaken doet. Ondernemingen en vennootschappen welker hoofdzetel niet in de Lid-Staten gelegen is, komen niet voor „floor membership" in aanmerking.

(9) Alle „floor members" moeten lid van de ICCH zijn en hun overeenkomsten bij de ICCH registreren die, tegen aanrekening van kosten, de naleving van de overeenkomsten waarborgt.

(10) Er zijn twee ondercategorieën „associate members". Commerciële „associate members" zijn vennootschappen of ondernemingen die een blijvend belang stellen in de produktie, handel of het verbruik van fysieke aardappels hebben. Algemene „associate members" zijn vennootschappen of ondernemingen die een blijvend commercieel belang hebben in de LPFAL.

(11) Het „floor"-lidmaatschap kan worden overgedragen mits de ontvanger in overeenstemming met de Statuten wordt gekozen. „Associate"-lidmaatschap is ook overdraagbaar mits de aspirant-ontvanger wordt gekozen in overeenstemming met de Reglementen.

(12) Het Comité moet thans zijn besluiten met betrekking tot de rechten van de leden inzake het lidmaatschap met redenen omkleden. Een beroepsprocedure is van toepassing indien het Comité een lidmaatschapsaanvrage afwijst, toestemming weigert voor de overdracht van het lidmaatschap van een lid of weigert een wijziging in het bestuur, partnership, de aard van de zaak, de rechtspositie of de eigendom van een lid goed te keuren. De procedure geldt ook indien het Comité een lid gedurende meer dan zeven dagen schorst, of weigert een lid te herbenoemen dan wel een lid van het lidmaatschap vervallen verklaart of op andere wijze bepaalt dat het lidmaatschap moet worden beëindigd. In die gevallen kan de kandidaat of het lid, indien het met het besluit van het Comité geen genoegen neemt, het Comité vragen zijn besluit te heroverwegen en daarbij alle door hem relevant geachte opmerkingen maken en gegevens overleggen.

(13) In de Reglementen is bepaald dat een lid over het algemeen lid moet zijn van de AFBD. Dit vereiste is evenwel niet bindend voor alle leden. Een lid is van deze verplichting ontslagen indien hij a) geen „floor member" is en geen zakencentrum in het Verenigd Koninkrijk heeft, dan wel b) uitsluitend voor eigen rekening of namens een verbonden onderneming zakelijke transacties verricht of c) onder een categorie leden valt die op grond van de bepalingen van de AFBD zelf geen lid behoeft te zijn van de AFBD. De AFBD is een van de zelfregulerende instellingen die, naar wordt verwacht, zullen worden erkend door het „Securities and Investments Board" (SIB) dat vooruitlopend op de „Financial Services Act" is opgericht, volgens welke wet de enigen die investeringen in het Verenigd

Koninkrijk mogen doen „erkende personen" of bepaalde „vrijgestelde personen" zijn. De leden van de LPFAL zullen aldus worden erkend door het feit dat zij leden zijn van de AFBD. Ten einde lid van de AFBD te kunnen worden, dienen kandidaten aan bepaalde kwalitatieve criteria te voldoen die het hoofddoel van de AFBD tot uitdrukking brengen : het bevorderen en handhaven van een systeem van toezicht op de bedrijfsvoering van makelaars en handelaren op goederen-, financiële en andere termijnmarkten in het bijzonder met het oog op de bescherming van de belangen van hun klanten. Deze criteria hebben betrekking op de geschiktheid van de financiële en bedrijfsstatus van de leden en hun geschiktheid in andere opzichten zoals betrouwbaarheid, opleiding, ervaring en financiële middelen.

(14) De Reglementen bepalen dat door elk lid over iedere transactie namens een derde (ongeacht of deze al dan niet lid is) „een" commissieloon moet worden berekend ; over de tarieven daarvoor kan evenwel vrij worden onderhandeld. Indien een lid op twee opeenvolgende handelsmaanden een afwijkende positie inneemt (een „straddle"), kunnen deze transacties voor één commissieloon worden uitgevoerd mits de beide posities gelijktijdig worden gesloten.

II. JURIDISCHE BEOORDELING

(15) De aangemelde Reglementen („Regulations") van de LPFAL moeten worden beschouwd als overeenkomsten in de zin van artikel 85 van het EEG-Verdrag.

(16) In de Statuten en Reglementen („Regulations") van de LPFAL is rekening gehouden met de opmerkingen van de Commissie met betrekking tot een aantal andere termijnmarkten in Londen. De Commissie heeft reeds een negatieve verklaring afgegeven met betrekking tot de Reglementen („Rules") van deze organisaties in Beschikking 85/563/EEG [1] (suiker), Beschikking 85/564/EEG [2] (cacao), Beschikking 85/565/EEG [3] (koffie) en Beschikking 85/566/EEG [4] (rubber).

(17) In de Reglementen („Regulations") zoals zij oorspronkelijk werden aangemeld, werden de nettominimumtarieven van de commissielonen vastgelegd welke door een lid konden worden berekend. In de Reglementen waren de tarieven aangegeven die wisselden naar gelang van de klant en van de vraag of de overeenkomst al dan niet door het clearingkantoor of door een „floor member" was afgewikkeld. De tarieven waren het laagst voor een „floor member" wiens naam werd bekendgemaakt en indien de overeenkomst werd afgewikkeld via het clearingkantoor. De tarieven waren hoger voor „associate members" en nog hoger voor niet-leden. In de twee laatstgenoemde gevallen waren de tarieven hoger indien de overeenkomst werd afgewikkeld via een „floor member" dan wanneer zij werd afgewikkeld via het clearingkantoor. Indien overeenkomsten op dezelfde dag via dezelfde commissionair tot stand kwamen, moesten halve commissietarieven worden berekend.

(18) De Reglementen („Regulations") bepaalden dat het minimumtarief niet in aanmerking kwam voor enige korting in welke vorm ook. Regelingen die beoogden rechtstreeks of onrechtstreeks korting op het aangegeven minimumcommissieloon tot stand te brengen werden beschouwd als een inbreuk op de „Regulations". Het Comité was bevoegd vermoede inbreuken te onderzoeken en overtredende leden konden door het Comité worden uitgesloten.

(19) De Commissie beschouwde dit systeem van gespecificeerde minimumcommissietarieven als een vorm van prijsvaststelling in strijd met artikel 85, lid 1. De LPFAL werd verzocht het systeem van de vastgestelde minimumtarieven op te geven. Het systeem is nu opgegeven en verwijzingen naar het systeem in de Reglementen („Regulations") zijn geschrapt. De Reglementen bepalen nu eenvoudigweg dat „een" commissieloon moet worden berekend door ieder lid over iedere transactie die voor een derde plaatsvindt (ongeacht of deze derde al dan niet lid is) ; over de commissietarieven kan evenwel vrij worden onderhandeld. De Commissie meent dat deze verplichting geen merkbare beperking van de mededinging oplevert omdat zij slechts leidt tot de verplichting „een" commissieloon te berekenen zonder verwijzing naar het tarief dat moet worden toegepast. Daaruit vloeit voort dat er nu volledige vrijheid is om over de werkelijke commissietarieven te onderhandelen.

(20) Voorts zijn naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie in de Reglementen inzake lidmaatschap wijzigingen aangebracht, zodat daaruit nu duidelijk blijkt dat het lidmaatschap open is en criteria waarnaar de aanvragen om lidmaatschap worden beoordeeld objectief zijn. Het Comité moet nu besluiten ten aanzien van de rechten van het lid op lidmaatschap met redenen omkleden. Om de rechten van bestaande of potentiële leden te beschermen, is een beroepsprocedure ingevoerd.

(21) Er zijn naar aanleiding van de bekendmakingen in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* op grond van artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 geen opmerkingen binnengekomen.

(22) De Statuten en de Reglementen („Regulations") van de LPFAL in hun gewijzigde vorm, bevatten geen bedingen meer die merkbare beperkingen van de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt opleveren. Er bestaan derhalve voor de Commissie op grond van de haar bekende feiten geen gronden om op te treden uit hoofde van artikel 85, lid 1. De Commissie kan derhalve uit hoofde van artikel 2, lid 2, van Verordening nr. 17 een negatieve verklaring afgeven,

[1] PB nr. L 369 van 31. 12. 1985, blz. 25.
[2] PB nr. L 369 van 31. 12. 1985, blz. 28.
[3] PB nr. L 369 van 31. 12. 1985, blz. 31.
[4] PB nr. L 369 van 31. 12. 1985, blz. 34.

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Voor de Commissie bestaat op grond van de haar bekende gegevens geen aanleiding uit hoofde van artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag op te treden tegen de Statuten („Articles of Association") en de Reglementen („Regulations") van de London Potato Futures Association zoals deze op 16 september 1980 zijn aangemeld.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de London Potato Futures Association Limited, met zetel in Baltic Exchange Chambers, 24/28 St Mary Axe, London EC 3A 8EP, Verenigd Koninkrijk.

Gedaan te Brussel, 10 december 1986.

Voor de Commissie

Peter SUTHERLAND

Lid van de Commissie